

Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányútovábbképzési szak

Záróvizsga tételek

2020-2021-es tanév

I. Választott ismeretkör (drámapedagógia) tételei:

1. Mi a drámapedagógia? A magyarországi drámapedagógia hazai és nemzetközi előzményei, kialakulásának és fejlődésének története, „naiv” és „tudatos” időszakának legfontosabb jellemzői.
2. Mutassa be a drámajáték alapelveit és a szakszerű játékleírás és elemzés formáit. Értékelés, önértékelés, kérdésfelvetés.
3. Beszéljen a színházlátogatás előkészítéséről, ismertessen egy közelmúltban látott gyerek, vagy ifjúsági színházi előadást a hatáselemzés – előadás-elemzés tanult szabályainak megfelelően!
4. Ünnepi műsorok szerkesztésének, valamint forgatókönyvek készítésének menete, szempontjai, módszertana különböző életkorúak körében.
5. Milyen a jó drámatanár személyisége? Milyen szerepeket tölt be a drámatanár drámaórán? A tanári szerepbelépés célja, formái.
- 6.. Mit nevezünk színházi nevelésnek? Milyen területei vannak?
7. A tanítási dráma tervezésének folyamata. A tárgyalás és az egyeztetés fázisai, formái.
8. Beszéljen a konvenciók rendszeréről és szerepéről, amiket példák ismertetésével mutat be! (Gavin Bolton, Dorothy Heathcote, Jonothan Neelands)
9. Ismertesse a drámajátékok, gyakorlatok rendszerét, csoportosítását példákkal bemutatva!
10. Beszéljen egy kortárs magyar gyerek- és ifjúsági színházi műhelyről, ismertesse repertoárját, színházpedagógiai munkáját!

II. Kötelező ismeretkör (pedagógus szakvizsga) tétellei:

1. Az Európai integráció, létrejöttének okai, az integráció főbb szakaszai. Az EU négy szabadságelve. Az Európai Unió felnőttoktatási és felnőtt-tanulási politikája. Elemezze a kiegyensúlyozott európai modellt: foglalkoztathatóság, a társadalmilag aktív állampolgár fejlesztése, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, alapkészségek fejlesztése.
2. Az oktatás szerepe az Európai Unióban, közösségi programok az oktatás területén. Az EU országok oktatási szerkezete, az EU főbb oktatáspolitikai törekvései. Az oktatás és képzés terén folytatott uniós együttműködés (Oktatás és képzés 2020).
3. A köznevelési intézmény helye és szerepe a társadalomban. Ismertesse a 2011. CXCV. törvény alapján a jelenlegi köznevelési rendszer felépítését, intézményeit, alapvető feladatait. Ismertesse a 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet alapján a pedagógusok előmeneteli rendszerére vonatkozó általános szabályokat.
4. Az oktatási egyenlőtlenségek és a társadalmi egyenlőtlenségek összefüggései. Oktatás funkciói, az oktatás és a szocializáció összefüggései. Az iskolai eredményesség és a tanulók társadalmi, gazdasági és kulturális háttéré közötti összefüggések. Szociolingvisztika és társadalmi struktúra: kidolgozott, korlátozott kód.
5. Az ENSZ Közgyűlése által 1989-ben elfogadott Gyermekjogi Egyezmény (44/25 határozat) tartalma. Vázolja fel a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló hatályos 1997. évi XXXI. törvény (G y v t .) alapján a gyermekek védelmének rendszerét. Ismertesse, hogy a jogszabály értelmében melyek a gyermeki jogok, és milyen gyermekvédelmi feladatai vannak a köznevelési intézmény pedagógusának?
6. Magyarország oktatási eredményessége a nemzetközi összehasonlító vizsgálatok tükrében. A hazai pedagógiai tevékenység jelene, továbbá a globalizálódás folyamata, a kommunikációs tér kitágulása és az ebből adódó kihívásokra adható válaszok. Az intézményi hatékonyság kritériumai, az intézmény eredményességének vizsgálata, és az intézményi hatékonyság növelésének lehetőségei.
7. A pedagógiai értékelés és mérés szerepe a nevelési és intézményi hatékonyságban, eredményességben. Nevelő-nevelt kapcsolatát javító értékelő eljárások a nevelési eredményesség tükrében. Az „Esettanulmányként” értelmezett „Egyéni Esetkezelés” szerepe az intézményi és nevelési eredményesség vizsgálatában pedagógiailag problémás esetekhez kapcsolódóan.
8. Az integráció, szegregáció, inklúzió oktatási kérdései a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók csoportjai számára a hatályos 2011. évi CXCV. törvény alapján. Mutassa be a kapcsolódó ellátórendszer felépítését, és a segítés módjait!
9. Ismertesse az eredményes/hatékony pedagógusra jellemző kompetenciákat! Milyen veleszületett és tanult képességek szükségesek a pedagógus eredményes munkavégzéséhez? Az erőszakmentes kommunikáció lényege és sajátos szerepe a nevelési-oktatási intézmény szereplői közötti hatékony interakcióban.

KATOLIKUS FŐISKOLA

10. Határozza meg a szervezet fogalmát, jellemezze a szervezet belső adottságait: a szervezet, a szervezeti kultúra fogalma, szervezetelméletek, szervezeti modellek (Handy, Quinn) jellemzői, a szervezeti kultúrát befolyásoló külső, belső tényezők. Ismertesse a köznevelési intézmény mint szervezet sajátos jellemzőit, a mikro-makro környezeti tényezőket, vertikális, horizontális kapcsolati hálójának jellemzői jegyeit és ezek hatását a szervezeti stratégiakészítésre. Határozza meg a szervezeti kultúra szimbólumait, metaforáit. Mutassa be munkahelyét a szervezeti kultúrajegyek alapján, javasoljon fejlesztési lehetőségeket.

11. A pedagógus mint erkölcsi személyiség. A pedagógus helye és szerepe a nevelési- oktatási intézményben. A pedagógus szerep/szerepkör alakulásának történeti állomásai, jellemzői, a pedagógus szerepet befolyásoló külső tényezők.

KATOLIKUS FŐISKOLA

Irodalom a felkészüléshez:

BÉCSY TAMÁS: *Mi a dráma?* Béda Books Kiadó, 2002. ISBN: 9789638623669

BOLTON: *A tanítási dráma elmélete*, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1993. ISBN: 963845704X

CZIBOLY ÁDÁM-BETLENFALVY ÁDÁM: *Színházi nevelési programok kézikönyve*, InSite Drama, 2017. Budapest L'Harmattan Kiadó 2013. ISBN 978-963-236-738-5

GABNAI KATALIN: *Drámajátékok: bevezetés a drámapedagógiába*, 2015. Helikon

KAPOSÍ LÁSZLÓ (szerk.): *Játékkönyv*, javított kiadás, 2002, Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest

KAPOSÍ LÁSZLÓ (szerk.): *Drámapedagógiai olvasókönyv*, 1995, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest

KAPOSÍ LÁSZLÓ (szerk.) *Színház és dráma a tanításban tie - Theatre in Education*, Kerekasztal Színházi Nevelési Központ, Budapest, 1995, ISBN 963-8457-08-02

LIPTÁK ILDIKÓ (szerk.): Tanítási dráma - <https://docplayer.hu/260579-Tanitasi-drama-drapedagogia-a-hatranyos-helyzetu-tanulok-integralt-nevelesenek-szolgalataban-segedlet-tanfolyami-hallgatok-szamara.html>

NEELANDS, J.: *Dráma a tanulás szolgálatában*, Színházi füzetek VI. 1994, Magyar Drámapedagógiai Társaság, Marczibányi Téri Művelődési Központ

NEUDOLD JÚLIA: *Művészetközvetítés kőszínházakban. A színházpedagógia útja és lehetőségei*, in: *Színház, 2017. november*, <http://szinhaz.net/2017/12/29/neudold-julia-muveszetkozvetites-koszinhazakban/>

PERÉNYI BALÁZS: *Improvizációs gyakorlatok*, Vajdasági Magyar Művelődési Intézet Zenta, 2009. ISBN: 9788686469205

RÓZSA ILDIKÓ: *Ünnep gyomorgörccs nélkül*, pedtárs 2010. Budapest

SZAUDER ERIK (szerk.): *Dráma – Oktatás – Nevelés*, szöveggyűjtemény, 1994, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola, Budapest

SZÉKELY ANDREA (szerk.) *Játékok tára* [www.giantpuppets.hu/Alela-Kulturális-Egyesület-oktatási anyagok](http://www.giantpuppets.hu/Alela-Kulturális-Egyesület-oktatasi-anyagok)

SZÍNHÁZI NEVELÉSI ÉS SZÍNHÁZPEDAGÓGIAI KÉZIKÖNYV, szerk. Cziboly Ádám, InSite Drama, 2017, ISBN 978-963-12-9754-6
https://www.szinhazineveles.hu/wp-content/uploads/2018/01/Szinped_Prog_Final_6.pdf

A Magyar Drámapedagógiai Társaság periodikája.

Internetes elérhetőség: www.drama.hu/DATA/dg/Valogatas_1994_1996.pdf

www.drama.hu

<https://szinhazikonyvek.hu/>

<https://www.szinhazineveles.hu/>

<https://insite-drama.eu/>

KATOLIKUS FŐISKOLA

Ajánlott irodalom

DERES KORNÉLIA – HERCZOG NOÉMI (szerk.) *Színház és társadalom*, Budapest, JAK+PRAE.HU, 2018. ISBN 978-615-5070-61-7

GÖRCSI PÉTER – P. MÜLLER PÉTER – PANDUR PETRA – ROSNER KRISZTINA (szerk.): *A színpadon túl*, Pécs, Kronosz Kiadó, 2016. ISBN 978 615 5497 87 2

KEITH JOHNSTONE: IMPRO, *Improvizáció és Színház* Közművelés Háza, Tatabánya, 1993, ISBN: 963-04-3684-1

Változások világa, DICE tanári csomag, DICE Konzorcium, 2010 ISBN 978-963-88397-5-6

KISS GABRIELLA: *A színház csak ürügy, Színháztudomány (nem csak) középiskolás fokon*, Theatron Társulás - Budapest, 2014

A tételekben megjelenő hatályos jogszabályok, melyek elérhetők pl. itt:

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700031.TV>

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1100190.TV>

<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1200124.TV>

Andorka Rudolf (2003): *Bevezetés a szociológiába*. Osiris Kiadó, Budapest, 12. fejezet, Oktatás.378-404. o. ISBN 963 389 402 6

Pierre Bourdieu (1997): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In: Angelusz Róbert (szerk.): *A társadalmi rétegződés komponensei*. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest, 156-177.o., ISBN 963 7476 60 1

Blaskó Zsuzsanna (1998): *Kulturális tőke és társadalmi reprodukció*. Szociológiai Szemle, 8. évf. 3sz. 55-82.o.

Csapó Benő – Fejes József Balázs – Kinyó László – Tóth Edit (2014): Az iskolai teljesítmények alakulása Magyarországon nemzetközi összehasonlításban. In: Kolosi Tamás- Tóth István György (szerk): *Társadalmi Riport 2014*, Tárki, Budapest, 110-136.o.

Lannert Judit (2018) Nem gyermeknek való vidék. In: Kolosi Tamás- Tóth István György (szerk): *Társadalmi Riport 2018*, Tárki, Budapest

Meleg Csilla (szerk.): *Iskola és társadalom*, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, ISBN 963 954204 0, 10-52.o., 66-77.o.

Németh András: *A pedagógusképzés és a pedagógusszerep története*. In: Neveléstörténet az osztatlan tanárképzésben. Online jegyzet. PTE, 2015. http://polc.ttk.pte.hu/tamop-4.1.2.b.2-13/1-2013-0014/13/a_pedagoguskpz_s_pedagogusszerep_trtnete.html

Varga Miklósné: *A pedagógusszerepek átalakulása napjainkban*. Új Pedagógiai szemle, 1998 július-augusztus, p. 112-117. <https://www.ofi.hu/tudastar/pedagogusszerepek>